

Il-Paniġierku tal-Festa u xi taghrif iehor

- jissokta minn tas-sena l-oħra

Hadit interess kbir naqra l-artiklu dwar min kien għamel il-paniġierki fil-Festi tal-Padruna tagħna Santa Venera V.M. Dan l-artiklu deher fil-programm tal-Festa tas-sena l-oħra.

F'dan l-artiklu dehret lista tas-saċerdoti li għamlu l-paniġierku b'tiffhir lill-qaddisa tagħna sa mill-1952 'l hawn pero b'ħames snin neqsin. Mill-ewwel hadt deċiżjoni li nipprova nsib l-ismijiet tal-predikaturi ta' dawk is-snin neqsin, li kienu 1954, 1956, 1958, 1962 u 1963. Irnexxieli nsib l-ewwel tlieta li kienu:

- 1954 - Rev. Patri Pawl Pisani O.F.M.
- 1956 - Rev. Patri Pirjol Salv. Portelli O.E.S.A.
- 1958 - Rev. Kappillan Dun Ġużepp Cauchi

S'issa għadni ma ltqajtx ma' l-ismijiet ta' min għamel l-paniġierku fis-snin 1962 u 1963. Dawn jistgħu jinstabu jekk xi hadd għandu kopja tal-ktejjeb dwar il-Festa li kien joħroġ dak iż-żmien. Kien ukoll ikun stampat programm tal-Festa fuq *poster* imdaqqas li kien jitqassam u jitwahhal fil-vevtrini tal-ħwienet. Thajjart ukoll li mmur aktar lura fiż-żmien. Ridt nittanta xortija u nagħmel riċerka sa minn meta Santa Venera saret Viċi - Parroċċa fis-sena 1913. Jiena ċert li festa, kbira jew żgħira, kienet issir kemm ġewwa l-knisja kif ukoll barra. Fittixt u qallibt f'ġurnali u perjodiċi antiki, iżda jidher li f'it jew xejn kien jinkiteb materjal dwar il-festa tagħna: Fl-ewwel snin tal-parroċċa tagħna ma ltqajt ma ebda taghrif iżda mill-1929 bdejt insib, speċjalment fil-'Lehen is-Sewwa' li kienet tistampa ruħha fl-Istitut ta' San Ġużepp li jinsab fil-Parroċċa tagħna. Wiehed ma jridx jaqta' qalbu, u jista' jkun li xi darba għad ikollna suċċess fit-tiftix dwar il-predikaturi kollha li għamlu l-paniġierki fil-festa tagħna. Lista ta' min għamel il-paniġierku mill-1929 sal-1951 b'xi snin neqsin hi din:

- 1929 - Rev. Dun Lawrenz Seguna, Missjunarju

ikkompli f'paġna 55

minn paġna 53

- 1930 - Rev. Dun Gejt Mifsud - Kappillan tal-Ħamrun
- 1935 - Wisq Rev. Mons. F. Grech
- 1936 - Rev. Patri Rafel Caruana O. Carm.
- 1938 - Rev. Patri Lorenzo Sammut O. Carm.
- 1939 - Rev. Dun Ġorġ Borġ.
- 1943 - Rev. Dun Mikiel Spiteri
- 1944 - E.T. Mons. Emm. Galea Vigarju Ġenerali
- 1945 - Rev. Patri Anastasju Cuschieri O.Carm.
- 1946 - Rev. Patri Agostino M. Caruana O.Carm.
- 1947 - Rev. Patri Klement Caruana O.Carm.
- 1948 - Rev. Patri Rafel Caruana O.Carm.
- 1949 - Rev. Patri Edward M. Vella O.Carm.
- 1950 - Rev. Prof. Renato Cirillo
- 1951 - Rev. Kanonku Kap. Mons. Salv. Milanese

Mal-lista tas-sena l-oħra, irnexxielna nżidu tmintax-il isem ieħor ta' predikaturi tal-panigierki. Dan it-tagħrif irnexxieli nsibu f'ħarġiet antiki ta' *Lehen is-Sewwa, Il-Karmelu* u *Il-Berqa*. Fittixt ukoll f'ħarġiet ta' *Il-Ħabib, Il-Ħabbar, Malta Times, Daily Malta Chronicle, L-Orizzont, Il-Ħaddiem, Il-Ħajja, Il-Patria*, eċċ..., iżda jidher li ma kienx ikun stampat tagħrif dwar il-festa tagħna.

Tagħrif ieħor

Tagħrif ieħor (li m'għandu x'jaqsam xejn mal-panigierki) iltqajt miegħu u ta' min isemmieh:-

a. Jidher ċar li l-Festa ta' Santa Venera minn dejjem kienet tiġi ċċelebrata l-Ħadd, 26 ta' Lulju jew l-ewwel Ħadd li jiġi wara. Minn xi snin 'l hawn, il-Festa qiegħda ssir dejjem fl-aħħar Ħadd ta' Lulju.

b. Fid-*Daily Malta Chronicle* tal-Ġimgħa 26 ta' Lulju 1918 (is-sena meta Sta. Venera saret Parroċċa), dehret l-aħbar li l-Festa kellha ssir il-Ħadd li jmiss. Fil-ghodu, jum il-Festa, kellha ssir fiera ħdejn il-Knisja li fiha jinbiegħu oġġetti li jogħġbu l-aktar lit-tfal. Fil-ghaxija, il-Banda 'San Giuseppe' tal-

ikompli f'paġna 57

minn paġna 55

Hamrun kellha tagħmel marċi u programm ta' daqq.

ċ. FI-1941 (*Lehen is-Sewwa* ta' 25-7-41), il-Festa saret ġewwa biss. F'jum il-Festa, fis-6.00 p.m. saru l-Vespri, panigierku (isem tal-predikatur ma jissemmiex) u purċissjoni bir-relikwa tal-qaddisa madwar il-Knisja. Naturalment dan ġara minhabba l-gwerra, kif kien isir f'parroċċi oħra wkoll.

d. Fil-ġurnal *Il-Habib* tas-Sibt, 30 ta' Lulju, 1921 tidher din l-aħbar dwar ir-raħal tagħna. Ta' min jiktibha hawn biex ma tibqax mitlufa f'ġurnal ta' kwazi tmenin sena ilu:

"Il-Hadd, 17 minn dan, Mons. Isqof Portelli, wara li għamel il-Grizma lill hafna tfal fil-Parroċċa ta' Santa Venera, ikkonsagra qanpiena ġdida ta' tliet qnatar u xi haġa, għal dik il-Knisja. Malli spicċat il-funzjoni tellgħuha u daqqet flimkien ma' l-oħrajn, quddiem l-imghallem li dewwibha, Ġuże Abela tal-Hamrun, quddiem il-Parrinu s-Sur John Apap u quddiem kotra kbira ta' nies. Il-qanpiena semmewha *Johanna*".

Tgħid baqa' xi Vendriż jew Vendriża li ħadu l-Grizma dak in-nhar jew jiftakru din iċ-ċerimonja?

miktub mis-Sur Charles J. Scerri

Nota Editorjali:

Grazzi għar-riċerka li kien għamel is-sena l-oħra s-Sur Michael Zerafa, Viċi-President tal-Kumitat, waslet biex tqajjem interess kbir fost Vendriži u Parruċċani li ilhom jghixu f'Sta. Venera u li dejjem segwew mill-viċin il-funzjonijiet ta' żminijiet tal-Festa. Niftakar meta ġie ppubblikat il-ktejjeb tal-Festa li għaddiet, kienu diversi nies li avvċinawna u saħansitra ppruvaw ukoll biex isibu l-isem tal-predikatur tal-panigierki tas-snin li kienu neqsin. Kien fi Frar li l-artikolista ta' dan l-artiklu kien ċemplilna u qalilna bir-riċerka li kien qiegħed jagħmel u staqsiena jekk ikunx possibbli li nippubblikawlu l-artiklu. Għall-Kumitat dan huwa sodisfazzjon kbir għax hawnhekk juri kemm verament li dan il-ktejjeb, meta jitqassam, ikun hawn min jarah u saħansitra anke jaqra l-artikli li minn sena għal oħra nippubblikaw.